

Delprojekt 22

Luftburna sjuktransporter

2019-10-03

Uppdaterad 2019-10-31

Bakgrund

Vad gäller ambulansflygplan är samtliga regioner inom Södra Sjukvårdsregionen medlemmar i den nationella organisationen "Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg" och bör således framgent kunna nyttja kommunalförbundets resurser vid de ambulansflygtransporter av längre och mindre brådskande karaktär som är lämpligast att genomföra med flygplan. Ambulansflygplan kommer inte vidare att beröras av utredningen.

När det gäller sjukvårdshelikoptrar finns i dagsläget inga sådana resurser inom Södra Sjukvårdsregionen. Då behov finns av helikopter, för såväl primära som sekundära uppdrag, behöver kontakter tas med de regioner som har tillgång till sådana resurser. Gällande sekundära uppdrag, såsom transporter av patienter mellan sjukhus, har detta ibland fungerat på ett tillfredställande sätt medan tidsförhållandena ibland gjort att andra mindre optimala transportsätt har fått väljas. Detta mot bakgrund av att de mest närliggande ambulanshelikoptrarna är stationerade förhållandevis långt från Södra Sjukvårdsregionen i Göteborg, Uppsala och Stockholm samt att de ofta är upptagna med andra uppdrag. Vad gäller nyttjande av dessa resurser vid primära uppdrag innebär avståndet att det knappast, utom vid eventuellt mycket stora skadeutfall i besvärlig terräng, är aktuellt att använda dem.

Inom Södra Sjukvårdsregionen finns för närvarande en SAR-helikopter från Sjöfartsverket baserad. Dess främsta uppgift är att genomföra sjöräddning och därefter vid behov transportera skadade till lämpligt sjukhus. SAR-helikoptern kan också undantagsvis användas för räddningsinsatser i svår terräng på land. SAR-helikoptern är inte grundbemannad med sjukvårdspersonal men kan vid överenskommelse/avtal med sjukvården hämta upp sjukvårdspersonal i samband med insats. Detta har historiskt inom Södra sjukvårdsregionen hittills skett från Blekingesjukhuset i Karlskrona. SAR-helikoptern kan utifrån bl a juridiska förutsättningar inte användas som en generell ambulanshelikopter, varken för primära eller sekundära uppdrag. Detta regleras i Lagen om skydd (SOL).

I Danmark finns sedan några år tillbaka en ambulanshelikopter verksamhet etablerad. En av helikoptrarna är baserad på Själland och når stora delar av västra Skåne inom 25 minuter. Diskussioner har förts med representanter från Region

Hovedstaden och den nationella helikopterorganisationen avseende möjligheter att kunna nyttja denna resurs inom Skåne vid specifika händelser. Avtal eller överenskommelse finns för närvarande inte. I samband med dessa diskussioner har representanter från Region Hovedstaden framfört en idé om ett svensk-danskt samarbete kring en ambulanshelikopter som samtidigt skulle kunna täcka Bornholm och Region Skåne samt delar av övriga Södra Sjukvårdsregionen.

Målsättning med delprojektet

Utredningens tyngdpunkt ska avhandla bedömt behov av ambulanshelikopter ur ett medicinskt perspektiv. Utredningen ska därvid belysa primära uppdrag utifrån bedömd tidsvinst för akut omhändertagande på händelseplats samt fortsatt omhändertagande på sjukhus med kapacitet för de sjukdomstillstånd som avses studeras jämfört med om vägambulans nyttjas. Omhändertagande inom olika delar med varierande geografi inom Södra Sjukvårdsregionen ska studeras.

Utredningen ska också belysa de möjligheter som skapas vid tillgång till ambulanshelikopter när det gäller sekundärtransporter mellan sjukhus inom Södra Sjukvårdsregionen, till rikssjukvård utanför Södra Sjukvårdsregionen samt från andra delar av landet till rikssjukvård inom Södra Sjukvårdsregionen, samt Region Hovedstadens behov vad gäller Bornholm. Möjligheterna kan förutom att ge ett medicinskt mervärde stärka den sydsvenska rikssjukvården.

Avslutningsvis bör en övergripande kostnads-/nyttoanalys redovisas. I denna analys skall förutom kostnader för den rena helikopterverksamheten eventuella kostnader för nybyggnation eller uppgradering av befintliga helikopterflygplatser i anslutning till sjukhus inom Södra sjukvårdsregionen ingå.

Utredningen ska belysa vilka möjligheter till samarbete det finns gällande framförallt drift av helikopterverksamhet. Minst följande tre alternativ bör belysas och värderas:

1. Drift och förvaltning inom ramen för Kommunförbundet Svensk Luftambulans
2. Upphandlad verksamhet genom Södra Sjukvårdsregionens eller en av de berörda regionernas försorg
3. Samarbete med Region Hovedstaden i form av gemensam upphandling eller via redan befintligt avtal hos Region Hovedstaden.

Utredningen bör också belysa vilka möjligheter det kan finnas till samgruppering med Sjöfartsverkets SAR-helikopter och vilka eventuella vinster det kan finnas med en sådan lösning vad gäller framförallt underhållsfrågor. Hänsyn skall också tas med de av Södra sjukvårdsregionen initierade utvecklingsarbete kring transporter av stroke i Södra sjukvårdsregionen.

Avslutningsvis ska utredningen lämna motiverade förslag omfattande:

Bedömt behov av ambulanshelikopter inom Södra Sjukvårdsregionen och Region Hovedstaden vad gäller Bornholm samt vilken samverkansform vad gäller drift och underhåll som bedöms lämpligast.

Gruppmedlemmar

Ordförande Görel Nergelius chefläkare medicinsk service Region Skåne.
Projekt sekreterare Anders Wallner
Wilhelm Wallquist, SUS Region Skåne
Carina Ekdahl Hallqvist, Regionservice Region Skåne
Joakim Jöniger, CSK Region Skåne
Håkan Karrén Helsingborg Region Skåne
Magnus Karlegård, Region Blekinge
Stefan Österström, Region Blekinge
Johan Keyser, Region Halland
Mats Vendelius, Region Halland
Alexander Leptien, Region Kronoberg

Tidplan

En första delrapport som kartlägger nuläget hos berörda huvudmän ska redovisas 2019-11-30.

Slutredovisningen av utredningsuppdraget ska vara klar 2020-03-30.

Förutsättningar för uppdraget

Förslag ska utgå från patientprocessen samt beakta såväl kvalitet och patientsäkerhet som resurser, kompetensförsörjning och FoU inom området.

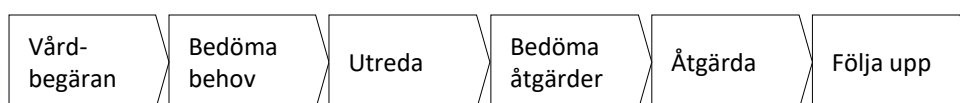
I uppdraget ingår också att beskriva eventuella effekter för närliggande områden. Önskvärt är patientmedverkan under arbetets gång.

Nuläge

Rapporten bör innehålla:

- Kartläggning av patientprocessen och hur arbetsprocessen ser ut idag

Socialstyrelsens nationella informationsstruktur,
<http://www.socialstyrelsen.se/SiteCollectionDocuments/Modeller-halso-och-sjukvard-2017.pdf>

Analys

Rapporten bör innehålla:

- Analys av framtagna fakta
- Avgränsning av projektet
- Konsekvenser för närliggande områden

Nuläge och analys presenteras och återrapporteras till samarbetsgruppen

Analysen ska vara avstämd och förankrad i berörda verksamheter. Förankringen av analysen ska dokumenteras i rapporten. Vid frågeställningar som inte kan lösas i gruppen återkopplas frågan till samarbetsgruppen.

Förslag på ökat samarbete/arbetsfördelning

Rapporten bör innehålla:

- Konklusion
- Utformning av samarbete/arbetsfördelning (framtida arbetsprocessen utifrån patientens bästa)
- Långsiktighet
- Ansvarsfördelning
- HR-aspekter och ekonomiska effekter (kunskap finns att hämta på kansliet)
- Konsekvenser för närliggande områden och eventuella undanträngningseffekter
- Tidsplan
- Uppföljningskriterier
- Implementeringsplan (inklusive förutsättningar/krav för genomförande)
- Förankring av förslaget

Beslutsprocess

Den fortsatta beslutsprocessen samt verkställande av förslaget ägs av Södra regionvårdsnämnden, SRVN, samt respektive huvudman.

